

p'risti tui. Si non vis pater respi-
 cere in nos: respice in filium tuum;
 qui tam care emit nos. Bernardus
 Secunda accessum habemus ad pa-
 trem. O homo. ubi mater ante fi-
 lium. ubi filius ante patrem. ma-
 ter ostendit filio pedes a v'tera.
 a filius ostendit patri lat' a vul-
 nera. Nulla ergo potest esse repl' a
 sa: ubi tot concurrunt cicatrices in
 signia. Ex h'is ergo pat; q' x'p's
 p' omnes sensus corp'is manifest-
 tavit suam resurrectione. Ipse er-
 go filius dei qui resurgens ex mor-
 tuis iam non moriet'. mors illi vl-
 tra non dominabit'. faciat nos
 resurgere a peccato a faciat vt no-
 bis vltra non d'netur peccatum.
 vt sic a p'cto resuscitati. p'cto mor-
 tui a p'cto sim' h'iterati. Et de ista
 prima resurrectione a culpa pue-
 nire valeamus ad secundam resur-
 rectionem. Ad quam precibus
 a meritis gloriose matris sue a
 beati dominici patris nostri ipse
 filius dei nos p'ducatur: qui cu' pa-
 tre a spiritu sancto p' omnia secul-
 la regnat

In octava pasche.

Sermo primus

Qum sero esset die illa
 vna sabbatoꝝ a fores
 essent clausæ. Job. xx
 ij. Ideo post passionem;
 x'pi discipuli p'manserunt in m'

to merore. Juxta illud Job. xvi.
 Plorabit' a flebit' vos. Vnde
 cantatur Tristes erant apostoli
 de nece suidm'. In multo timore.
 ideo tenebat' fores clausas ppter
 metum iudeoꝝ. In multo errore
 q' x'pi resurrectione amplius no-
 sperabant. Vnde dixit vnus Lu-
 ce vltimo. Nos autem sperabamus
 q' ipse redempturus esset israel. s'
 x'p's resurgens a eis appaens mis-
 stos letificauit. Job. xv. Iterum
 autem videbo vos a gaudebit' cor re-
 strum. Timidos confortauit. Lu. vl-
 ti. Ego sum nolite timere. Erro-
 ne os illuminauit vt ibi. Tunc ape-
 ruit illis sensum vt intelligerent
 scripturas Et scdm hoc in isto eu-
 angelio tria ponunt'. Primo q' li-
 ter mistos letificauit cum dixit.
 Venit ihesus a stetit in medio di-
 scipuloꝝ. sequitur. Gaudii sunt di-
 scipuli viso d'no. Ideo in ipso die
 resurrectionis quinquies apparu-
 it eis. s' q' maxime tribulati erat.
 a q' solatione precipue indige-
 bant. Na primo marie magdale-
 ne appuit; que se flebat' maera-
 bat. Job. xv. Secdo ipsi a alteri
 marie q' anxie multu' erant. vt h'e-
 tur. Math. vl. Tercio petro q' p-
 ter negatione in tribulatoe erat
 Lu. vl. Vbi aut sibi apparuit no-
 legit; nisi forte tunc qn' ad monu-
 mentu' cucurrit In historia autem
 scolaf. Si q' petrus qn' x'pm nega-
 uit in quanda' fouea qui gallica-
 tus dicitur fugit a ibidem p' tres

metu

Timor

2 h' 7 cur' g'rup' p' d'f' h'

In eu' tra ponit' pmo

x' v' v' b' q' appuit in die r' r' m' b'

dies latitauit a in lacrimis fuit a
ibi forte sibi apparuit. Quarto
duobus discipulis euntibus in
emaus qui multū tristes erant.
vt dicitur ibide; Quinto discipu
lis congregatis. a in multo timore
positis vt habetur hic. Due autē
prime a due vltime apparitiones
fuerunt manifeste. media autē in
ter has. s. qua apparuit petro fuit
occulta. Hoc representat sacerdos
in missa quando se quinquies po
pulo manifestat. Ita tñ q̄ due p̄
me a due vltime manifestaciones
fiāt vce apta. media autem fiat
vce submissa. Nichilominus tñ
a hodie Thome apparuit: qui in
errore eāt. in quo magna pietas
xpi demonstratur. q̄ ppter vnum
solum hōiem saluandū venit a si
bi apparuit. Cris. Considera dñā
toris clementiam qualiter p̄ vna a
nima ostendit seip̄ sū vulnera ha
bentē a accedit vt saluet vnum.
Ex hijs patet q̄ xps licet de posu
erit passionē: non tamen opassi
onem. Legitur tñ q̄ honores qua
tuor mala inducunt a inducere o
fuerunt. Primo obliuionem vt
legitur Gen̄. xliij. q̄ p̄ incerna re
gis succedentib⁹ p̄ speris oblitus
est interpretis sui. Secūdo eleuatio
nem. Grego. Si ad regiminis cul
men quis erumpit: in eleuatio
nem p̄tinus eleuat. Vnde Saul
qui se indignū considerans fuge
rat mox vt regni gubernacula su
scipit intumuit. Tercio mox mu

tationē. Vnde dicitur vulgariter
Honores mutant mores. Qui em̄
prius habebat mores māsueto:
incipit habere pompaticos. Quar
to incompassionē de hijs duob⁹
dicitur Amos. vi. Optimates et
capita populo y ingredientes p̄
patice domum dñi. a nichil pati
ebantur sup orationem dom⁹ io
seph. Xps autem nec exaltatus
nec super paupes fuit oblitus.
sed eos benignē visitauit. nec sup
eos elatus est: sed eos fratres ap
pellauit. Jobis. xx. Vade ad fra
tres meos. Nec in morib⁹ immu
tatus: sed humiliter cū eis come
dit a bibit. Nec durus: sed opas
sibilis factus est. Nā discipulos
in errore. timore a errore positos.
visitauit a dulciter a solatus eos
fuit. Secundo ponit qualiter timi
dos confortauit. Q̄ quidem mlti
pliciter fecit. Primo exhibitendo
verba a solacionis cum dixit. pax
vobis. Ecclē. xvij. Nonne ardore
refrigerabit vos. Sic a verbū me
lius q̄ datum. Et ponitur hic tri
bus vicibus pax. ad inuendū
q̄ p̄plex pax a xp̄isto nobis da
tur. s. temporis. p̄toris a eternita
tis. In hui⁹ signationē in missa
pontificali pax ter nominat. Pri
ma enim vice eam nominauit ver
tendo se ad populum q̄ pax tem
poris aliquando datur ministrio
sanctorum viroreum. Secunda vi
ce se nō vertendo. quia pax p̄to
ris non acquiritur tumultib⁹ p̄

hōres e mala
inducit

1

2

3

Quinto eos confortauit: dando
eis grande dominium cum dicitur.
Quorum remiseritis peccata. Sicut enim
aliquis rex mittens aliquem prin-
cipem dat ei potestatem et in carcere
mittendi et liberandi. sic est hic.
cum dicit. Quorum remiseritis peccata
et. Greg. Non solum de semetipsis
secuti sunt: sed et principatum su-
per iudicium sortuntur. ut videlicet
quibusdam peccata retineant. qui-
busdam relaxent. Quorum locum epi-
scopi tenent. Grandis honor: sed gran-
de pondus honoris. Dux quippe est
ut qui nescit tenere modum amina
vite sue in dextera fiat vite aliene Cri-
sost. Sacerdos et si propriam bene di-
spensauerit vitam: aliorum vero non
cum diligencia cura; habuerit:
cum periculosissimum in gehennam vadit.
Sexto eos confortauit promittendo
grande premium cum dicit Beatus qui
non viderunt et crederunt. Et intel-
ligit de fide formata que habet se-
cum caritatem et opera. Est enim ne-
cessaria fides ut opera sint deo acce-
pta Caritas cum fide: ne fides sit va-
tua. Choro. xvi. Si habuero fidem
caritatem autem non habeam nihil
sum. Opera cum fide: ne fides sit mor-
tua. Iaco. ij. Fides sine operibus
mortua est. Tercio ponit quali-
ter deus discipulos erroneos in fi-
de confortauit. Quod quidem fecit per
omnes quinque sensus corporis Pri-
mo per auditum cum dixit. Pax vobis.
per hoc nobis dans exemplum ut
semper habeamus verba pacis non

fides formata

*Tercia ps.
hac phelaz lang
vide i pmo e 12*

diuisionis. Sed de multis dicitur
Eccl. xxiij. Lingua tertia multos
emouit et dissipat illos de gente in
gentem. Contingit enim aliquando ma-
gnum monstrum quod homo habet tres
linguas. Vna est adulationis que
blanditur in facie. Secunda detrac-
tionis que mordet in absentia. Ter-
cia dissensionis que seminat iur-
gia. Omnes iste tres lingue mel-
to essent abscondende. Prima
quia decipit. Psal. iij. Populus
meus qui te beatum dicit: ipsi te
decipiant. Secunda quia infama-
mat. Unde sapiens ammonet:
ne cum talibus assidui simus. Ec-
clesiastici decimo tertio. Ne for-
te assiduitate infamatus: impro-
perium patiaris. et maluisse non
nasci. Tercia quia conturbat.
Eclesiastici xi. Calumnia contur-
bat sapientem Secundo per visum
cum dicit. Ostendit eis manus et
pedes. Quidam ex eis credebant
ipsum esse spiritum. Ideo dixit.
Palpate et videte. Alij vero crede-
bant ipsum assumpsisse corpus
alienum et non suum in cruce pas-
sum. et ideo dixit. Videte manus
meas et pedes meos. Alij vero cre-
debant ipsum assumpsisse corpus
non verum sed fantasticum. et ideo
dixit illis. Habetis hic aliquid
quod manducatur. Tercio per
olfactum: per hoc scilicet quod in eos
sufflauit. flatus etenim ille odori-
ferus valde erat qui ab illo pedo-
re procedebat quod apoteca omnium;

carismatum erat. Nam erat quasi odor mirre in quantum procedebat a carne mortificata. quasi odor thuris in quantum ab anima deuota. quasi odor balsami in quantum a diuinitate preciosa. Quarto per gustum. in quantum manducauit piscem assum. a fauum mellis. In fauo est cera humosa a mel. In xpo vero sunt tres nature. scilicet caro. anima a deitas. Illi ergo comedunt piscem assum qui delectantur circa eius carne crucifixam. Illi comedunt fauum mellis qui delectantur circa eius animam lucidam a deitatem dulcissimam. Quinto per tactum cuius dicit. Infer digitum tuum huc. In hoc dat nobis exemplum ut vulnera peccatorum nostrorum admittantur tangi a reprehendi. Sed sunt quedam animalia que non permittunt se tangi. quia sunt superba sicut leo quedam hispida sicut hircus. a quedam furestria sicut lupus. Superbi enim non permittunt se reprehendi propter suam arrogantiam. Tales ei videntur pati illud apostolus. Exo. xix. Omnis qui tetigerit montem morte morietur. Auari qui sunt hispidi a spinis diuitiarum repleti non sustinent reprehendi. ij. re. iij. Si quis spinas tangere voluerit armabitur ferro a ligno lanceato. Oportet enim quod sit munitus armis ad protegendum. scilicet lorica ferrea a impenetrabili pacie

tia ad ferendum. Luxuriosi non sustinent se reprehendi quia sunt siluestres a nichil quod sit dei a salutis percipere possunt. a ad Choz. ij. Animalis homo non percipit ea que sunt spiritus dei.

Sermo secundus eiusdem

Uenit Ihesus a stetit in medio. Magna dignatio est quando dominus ad seruos suos venire dignatur. Maior autem quando cum eis moratur. Jo. x. Ad eum veniemus a mansionem apud eum faciemus. Maxima quoniam cum illis viuatur. Apo. i. iij. Cenabo cum illo a ipse mecum. Si quis igitur vult recipere regem venientem. manentem a reficientem. se ipsum ad hoc disponat. Non enim ad omnes venit. nec cum omnibus mansionem facit. nec omnes reficit. sed tantum quinque genera personarum. que in presenti euangelio nominantur. Primo enim ad perseuerantes. quod notatur cum dicitur. cum sero esset. Sicut enim per mane principium operis. a per meridiem medium operis. sic per sero finis operis intelligitur. Hora enim serotina est hora terminati laboris a recipiende mercedis ut habetur Mat. xx. Unde dicitur pro. iij. Iustorum semita quasi lux splendens procedit a crescit usque ad perfectum diem. lux splendens est opus iusti. put est inchoatione. lux procedens put

est in persecutione. Perfecta di
es ut est in consummatione. In lege
enim preceptum erat ut domino
tota hostia offerretur. scilicet caput cor
pus et cauda. Per caput intelli
gere possumus iuuentutem. per cor
pus virilem etatem. et per corpus se
nectutem. Sed sunt aliqui qui dant
dyabolo suam iuuentutem. Illi aufer
unt de hostia dei caput. Alii sunt
qui dant dyabolo suam virilem eta
tem et volunt dare dyabolo solum
modo suam senectutem. Isti auferunt
caput et corpus et offerunt caudam
solum. Nos autem deo totum offeramus
et nostram iuuentutem bene incipi
endo. et nostram virilem etatem perse
uerando. et nostram senectutem felici
ter consummando. De vnguento aa
ron dicit propheta. Sicut vnguentum
in capite quod descendit in barbam
barbam aaron. Per caput iuuen
tus. per barbam etas virilis. per oram
vestimenti senectus intelligitur. quia
unctionem spiritus sancti homo debet
habere in iuuentute. in virili etate.
et conseruare in senectute. Secundo
venit ad quiescentes quod notatur
in hoc quod dicitur. Vna sabbatorum
Sabbatum enim quies interpreta
tur. Hinc est quod apostoli receperunt
spiritum sanctum sedendo et a curis no
xiis quiescendo. Et filii israel non
receperunt manna nisi postquam tran
sierunt mare. quia nullus potest recipere
mentis dulcedinem nisi habeat men
tis quietem. Sunt tamen aliqui qui qui
esunt mente. sed non corpore. sicut

sunt serui dei qui carnes suam cru
ciferunt mente tamen cum deo quies
cunt. Math. xi. Inuenietis requiem
em aiabus vestris. Istud est sab
batum de quo dicitur Leuiti. xii. Sab
batum refectionis est et affligetis
aias vestras religione perpetua.
Alii sunt qui quiescunt corpore et
non mente sicut pastores. Iher. xl
viii. Requieuit in fectibus suis. Lu
c. x. Anima mea. quia habes multa bo
na quiesce. et comede. Istud tale
sabbatum a demonibus deridetur. Tre
tij. Viderunt eam hostes et deriserunt
sabbata sua. Non enim possunt ha
bere veram quietem. Iuxta illud
Psalmi. lvii. Cor impij quasi mare fer
uens quod quiescere non potest. Alii
sunt qui quiescunt mente et corpore.
sic beati. Psalmi. xi. Sedebit populus
meus in pulchritudine pacis. in
tabernaculis fiducie. in regione opu
lenta. Istud est sabbatum de quo dicitur
Psalmi. vlti. Erit sabbatum ex sabba
to quia de quiete mentis prouenit
ad quietem eternitatis. Alii
vero sunt qui nec quiescunt men
te. neque quiescunt corpore. sic sunt
damnati. Psalme decimo octauo.
Seruietis dijs alienis qui non da
bunt vobis requiem die ac nocte
3° Tercio vero venit ad clausos.
quod notatur in hoc quod dicitur.
Et cum fores essent clausae. Quia au
tem corpus suum dominus nos
ter Ihesus Christus ianuis clausis
introduxit. hoc fuit miraculum.
Augustinus. Quidam sic disputant.

Si corpus erat quod per clausa ho-
 stia introire potuit. Si apprehen-
 dis modum non est miraculum
 ubi deficit ratio. ibi est fidei edifi-
 catio. Hoc etiā fuit diuine pieta-
 tis a potestatis indicium. Item
 queris a me a dicitis. Si per hostia
 clausa intrauit: ubi est corporis
 moles. Et ego respondeo. si super
 mare ambulauit: ubi est corpis
 pondus. Sed fecit illud dominus.
 Nunquid igitur quia resurrexit:
 deficit esse dominus. Hoc etiam
 attestatur quod corpus habuit gli-
 osum cuius nature est ut corpus
 non gloriosum sibi resistere non
 possit. **Gregoꝝ.** Quid mirum si a
 nuis clausis post resurrectione ve-
 nit: qui ante non apto uirginis u-
 tero exiuit. In hoc igitur quod venit ad
 clausos significatur quod illos ve-
 nit: qui portas sensuum suorum
 claudunt. Speciāter autē porte
 oculorum sunt claudende. quod sūt ma-
 gis periculose. Dauid autē quod nō
 clausit: in adulterium a homicidi-
 um decidit. Circa has autē portas
 quatuor sunt attendēda. Primo
 ut in feminas oculos non figat.
Aug⁹. Vestri oculi a si iaciuntur
 in feminam: tū in nullā figantur
 Legit̃ in uital̃ patrum quod quidā
 abbas quendā fratrem a pueri-
 tia in heremo nutriuit quē in ciui-
 tatem duxit. a cuius quas dā mulie-
 res uidisset a oculos in eas fixiss:
 interrogauit cuius modis eēnt
 Abbas rēdit. ancetes sunt. Cum

igitur ad monasterium redissent: ille
 flens abbati dixit. Pater da mi-
 chivnam de ancetibus illis. quā
 animus me⁹ in eaz amore exar-
 sit. Tunc abbas fratres ammo-
 nuit ut a spectaculis mulierum se
 cauere. Nam hic puer inquit quod
 nunquā mulieres uiderat. quod se mel
 aspexit: ecce in quantam cupiscē-
 tiā exarsit. Secundo ut formosas
 maxime fugiamus. Unde legitur
 quod cum paris helenā duxisset phi-
 losophi quidā ad eam uidentā
 pgentes a eius pulchritudine vi-
 dentes: uultū auerterunt dicētes.
 fugiamus. Sicut em̃ magis ocul
 nocet uidere rem albā: quod rem ni-
 gram: sic magis nocet anime ui-
 dere mulierem pulchrā quod sedam
 Ecce. ix. Auerte oculos tuos a mu-
 liere compta. Tercio ut uidendo
 pulchras: quod se sint interius co-
 gitemus. Animalia que linceo u-
 cantur sui uisus subtilitate corpo-
 ra opaca penetrare dicuntur. In
 uidendo igitur mulieres formosas
 linceos oculos habeam⁹ ut quod se
 sint interius cogitem⁹. Quid a-
 liud modo ē corpus pulchre mu-
 lieris: nisi pulcher saccus stercor-
 is. Quis autem temptari posset
 si stercora uideret. **Canticoꝝ. iiii.**
 Pulchra es amica mea absq; eo
 quod intrinsecus latet. id est pl
 chra es extērius: sed se da interi-
 us. Quarto uero a muliere li-
 bidinosa debemus aspectum di-
 tere. Probabile namq; uideretur

line.

q̄ quando vir libidinosē aspiciē
fumus libidinis ad oculos ascen
dens aerem inficit & aer infectus
similiter inficit oculos viri. & sic i
fectio ad cor ascendit. Si enim fm
philosophum speculum suo visu
inficit mulier menstruosa non ē
mirum si anima; inficit mulier li
bidinosa. Si enim basiliscus vi
sū ignito aues volantes occidit:
quanto magis aspectus mulieris
igne concupiscentie inflammate a
nimam interficit. Eccles. xvij. For
nicatio dicitur quasi fortis necati
o. q̄ fortiter necat vicium. (Quar
to venit ad congregatos. quod no
tatur cum dicitur. Vbi erant dis
cipuli congregati. Math. xvij.
Vbi duo vel tres congregati sūt
in nomine meo ibi sum in medio
eorum. Ex congregatione enim m̄
tiplex utilitas acquiritur. Prima
est. quia tales non possunt extin
gui. Serui dei sunt lux mundi et
carbones accensi. Ps. Carbones
succensi sunt ab eo. Sunt lapides
igniti. Ecclesiastici. xix. In medio
lapidum ignitorum ambulasti.
Sine enim lux siue ignis non me
lius accenditur: nisi ignem igni
applicando. sic serui dei non meli⁹
inflammantur q̄m insimul habi
tando Et sicut carbones se mutuo
inflammant & accendunt: sic il
li mutuo se calefaciunt. Et sicut
ex mutua collisione lapidum ig
nis excurritur: sic ex mutua coha
bitatione sanctorū & religiosorum

spiritus sancti ignis augetur. Ec
clesiastici quarto. Si dormierint
duo simul fouebuntur mutuo:
vnu vero quomodo calefiat.

2. Secunda utilitas est. quia nō pos
sunt vinci ab ipsius dyaboli tem
ptatione. Videmus enim q̄ acies
multum coniuncte vinci non pos
sunt. sed si quis acies egreditur:
cito capitur. Sic est de seruis dei.
iuxta illud Canticoꝝ sexto Ter
tilis ut castrorum acies ordiata.
Ideo thomas apostolus victus fu
it. quia ab acie apostolorum re
cessit. Dyabolus enim non vult
nisi singulare certamen. sicut di
citur primi Regum decimosepi
mo Eligite ex vobis vicium & desce
dat ad singulare certamen.

3. Tercia utilitas est. quia non pos
sunt frangi a mundo p̄ aduersa.
Videmus enim q̄ vna virga ci
to frangitur: sed plures insimul
frangi non possunt. Legitur e
nim q̄ quidam habens tres pue
ros dum moysi appropinquaret:
dedit eis vnam virgā & precepit
eis vt frangerent & continuo fra
cta fuit. dedit eis & duas. & vir
fregerunt. dedit eis tres & frangere
non potuerunt. Et ait. Sic erit de
vobis. Si enim fueritis diuisi ab
inuiem superabimini. Si autem
coniuncti fueritis non potestis su
perari. Vnde dicitur ecclesiastes
quarto. ffumiculus triplex diffici
le rumpitur ac. Quarta utilitas
est. quia non possunt seduci a

no. 999a. pau
multiplex utilitas

manu do per prospera. Videmus ei
 q̄ q̄ diu oues sunt in grege: sunt
 secure. sed si aliqua se sepat: cito
 errat. Sic a serui dei blandimen
 tis huius mundi decipi nō p̄nt:
 tum q̄ manu pastoris. v. prelati ē
 gumare. cum q̄ latratu canum. v.
 doctrina predicatorum muniunt
 Tum q̄ exemplis cum quib⁹ sūt
 fulsiuntur. Ille autem qui solus
 est cito decipitur. Vnde clamat p̄
 pheta. Errauit sicut ouis que p̄it
 Quinto v̄it ad timoratos. quod
 notatur auz dicitur. Propter me
 tum iudeorum. Bernardus super
 cantica. In veritate didici nichil
 eque efficacē ad grām dei prome
 tendam retinendam a recuperan
 da q̄ nisi in omni tempore coram
 deo inueniaris non alta sapere s̄
 timere. Timor igitur valet ad gra
 tiam p̄merendam. Quia sicut di
 citur Ecclesiasti. Qui sine timorē
 est non poterit iustificari. Secun
 do valet ad gratiam oseruandā.
 Eiusdem. xvij. Si non in timore
 domini tenueris te instanter: cito
 subuertetur domus tua. Tercio
 valet ad gratiam perditam recu
 prandam. Recuperatur enim p̄
 sancta desideria. per sancta som
 nia a per sancta opera. *Ps̄. xvi.*
 sc̄dm̄ aliam litteram. A timore tu
 o concepimus a parturium? a pe
 petimus bona opa

Sermo tercius eiusdem

Infer digitum tuum hue
 a vide manus meas q̄.
 Sc̄dm̄ autem augustinū
 triplex est status hominis. Vn⁹
 prout est in vita. alius prout est
 in morte. a tercius prout conside
 ratur post mortem. In hoc tripli
 ci statu xp̄istus suos discipulos
 dilexit: scilicet in vita se creta sua
 eis manifestando a amicos vocā
 do. *Joh. xv* Vos autem dixi ami
 cos quia omnia que audiui a pa
 tre meo nota feci vobis. In morte
 sua pro eis animam ponendo. *I*
 bidem. Maiorem hac caritatem
 nemo h̄c h̄vt aīam suā ponat q̄s
 pro amicis suis. Et post mortem
 eis sepe apparendo. Prima enim
 duo signa amoris ostendērat be
 ato thome sicut a ceteris. Ter
 cium nondum sibi ostendērat q̄
 nondum sibi apparuerat. Ideo si
 bi hodie apparuit. a tam per visū
 q̄ per tactum eum ad fidem redu
 xit dicens. *Infer digitum tuum
 hue.* Circa autem istam appari
 tionem tria videri possunt notabi
 lia. Vnum q̄ cicatrices vulnerū
 habuit in carne a alia tamen de
 causa seruauit eas post resurrecti
 onem. alia autem de causa serua
 bit in iudicio. a alia de causa p̄
 iudicium. Post resurrectionē qui
 dem seruauit cicatrices vulnerū

p^m

aliam de causa...

vt in discipulis ⁊ in nobis fidem
resurrectionis astrueret. **Glosa.**
Ad dubitantium corda sananda
vulnerum seruata sunt vestigia.
Greg. in ome. Egrediamur modo
inro diuina demencia. vt discipu
lus dubitans: dum palparet in
ingro vulnea carnis: in nobis sa
naret vulnera infidelitatis. Plus
enim nobis infidelitas thome co
tulit: q̄ fides festina discipulorum
profuit ad salutem. q̄ dum ille
ad fidem palpando reducit: nra
mens omni dubitatione postposi
ta in fine solidatur. **Secundo** oser
uat eas nunc in celo ⁊ hoc vt eas
patri repntet ⁊ nobis eu reconfi
liet. Cicatricum em̄ repntatio est
quedā apud deum aduocatio. si
cut miles taceat ab impatore im
petrat qm̄ vulnera que pro eo per
tulit sibi demrāt. **Legit** in hysto
ria scolastica q̄ antip̄ ydumeus
pater magni herodis in quodaz
prelio in seruitio imp̄atoris mul
tis vulnerib⁹ est cōfossus. qui tan
dem ab emulis accusatus vestibo
reiectis dixit. Ego cesar nolo me
verbis excusare apud te. sed ista
vulnera que suscepī pro te: eciaꝫ
in varijs bellis decertavi pro te lo
quantur pro me. si ego diligo te
Sic ergo xp̄istus patri ostendit
vt insinuet quomō nos dilexit.
Bernardus. Securū accessum ha
bes o homo apud patrem. quia
habet matrem ante filium. ⁊ fili
um habes ante patrem. **Mater** of

tendit filio pedus ⁊ vterā. **ffili⁹**
ostendit patri latus ⁊ vulnera.
Nulla poterit esse repulsa vbi tot
caritatis occurrunt insignia. **Ter**
tio seruabit eas in iudicio vt ma
li videant q̄ iuste sint damnati.
Vnde dicit eis sc̄m Crisost. sup
Math. **E**go propter vos factus
sum homo. propter vos alligatus
⁊ delusus. ⁊ fus ⁊ crucifixus. vbi
est compassio tantarum iniuria
rum mearum. **E**cce precium sang
uinis mei quem dedi in redempti
onem animarum vestrarum vbi
est seruitus michi impensa quaz
pro precio sanguinis michi dedi
stis. Ego super gloriam meā vos
habui cum essem deus apprens⁹
homo ⁊ viliozem me omnibus re
bus vestris fecistis. **N**am omneꝫ
rem vilissimam terre amplius di
lexistis q̄ iusticiam meam ⁊ fidē
Quarto seruatur eas post iudiciū
in celo ⁊ propter se ⁊ propter san
ctos suos. **P**ropter se quidem vt
super se deferat insignia victorie
sue gloriose. **V**nde dicit Beda su
per Lucam. **M**iles in prelio forti
ter agens ⁊ victoriam obtinens
multis vulneribus confossus. di
cit etenim ad eum ipse medicus
Vis sanari sine cicatrice vel cum
cicatricibus ^{sc̄m} cui omni deformita
te: puto q̄ in signum sue victorie
cicatrices seruaret. **I**lle etenim ci
catrices sūt in domino nostro ih̄e
su xp̄isto non in deformitatem:
sed in magnam pulchritudinem;

Unde dicit Crisostomus q sup
 radios solis erant lucidiores. Si
 aut est honor militi de prelio reue
 tenti deferre scutum fractum: sic
 honor est xp̄isto deferre secū vic
 torie sue triumphum gloriosum
Glosa sup lucam. Non ex impote
 tia curandi seruauit cicatrices: s
 vt p̄petue victorie sue circūferat
 triumphum. **Seruabit enim eas**
 propter sanctos suos vt vidētes
 q̄ misericorditer sint redempti cā
 tent. **In eternū cantabo misericor
 dias domini.** **Iuxta illud p̄s** Con
 fiteamini domino quoniā bonus.
 quoniam in eternum misericordi
 a eius. Dicant nunc qui redemp
 ti sunt a domino. **Non solum au
 tem circa cicatrices xp̄i: sed etiā**
martires sancti Aug⁹. de ciuitate
dei. Nescio quomō sic afficimur a
 more martirū beatorum vt velim⁹
 in illo regno videre cicatrices vul
 nerum que pro xp̄isti nomine p
 tulerūt. Et fortasse videbimus nō
 deformitatem in eis: sed dignitas
 vt pulchritudo erit. **Secundū no
 tabile est q̄ cicatrices thome pal
 pandas exhibuit vt per illorum
 palpationem: auferret illius du
 bitationē.** **Unde mox certificat⁹**
dixit. Dominus meus a deus me
 us. **Per quod datur intelligi q̄. s.**
 vulnera peccatorū non debemus
 abscondere: sed ea p̄ confessionē
 manifestare. **Sed nota q̄ vulnea**
 quandoq̄ sunt recentia. q̄nq̄ in
 ueterata: aliquando putrida. Re

centia sanantur v̄nctione vel em
 plastri appositione. inueterata ad
 ustione. putrida in cisione. **Tunc**
vulnera peccatorū nostrorū sunt
recentia quando adhuc sunt in vo
 luntate vel in recenti ope. a tunc
 sanari possunt per v̄nctionē id est
 spiritus sancti inspirationē. vel
 emplastrum. et leuis penitētie im
 positionem. **Ecclesi. xi.** Languor p
 lizior grauat medicum: breuem
 languorem precidit medicus. **Et**
dem. xxxviii. **Vngentarius** faciet
 pigmenta suauitatis a v̄nctiones
 conficiet sanitatis. **Tunc sunt in**
ueterata: quando per longam cō
 suetudinem sunt iterata. **p̄s.** In
 ueteraui inter om̄s inimicos me
 os. **Tunc indigent adustione id**
est adustiuā maceratione. **p̄s.**
Vre renes meos a cor meum ac.
Zach. xiiij. Per ignē vram eos fi
 cut vritur argentum. **Tunc sunt**
putrida: quando tam diu stant
 homines in peccatis: q̄ fetent co
 ram deo a hominibus. **Job. xlii. p̄**
mo. Computruerūt iumenta in
 stercore suo. **In quorum p̄sona**
dicit propheta. Putruerūt a cor
 rupte sunt cicatrices mee. **Et tunc**
indigent in cisione id est in cisuā
tribulatione. **Tunc enim carnes**
auferuntur. a ipsi ad deum conu
tuntur. **Psalmista.** **Multiplicate**
sunt infirmitates eorum. postea
accelerauerunt. **De ista autem in**
cisione dicitur Job. xvi. Cecidit
 me vulnere super vuln⁹. **Ter cū**

notabile est qd xpristus per onsi
onem vulneru suorum thomam
in fide seruauit. Ipse enim tribu
latus est d xpristi passione despe
ratus de eius resurrectione: a tepi
dus de eius amore. Sed xpristus
per ostensionem vulneru tribu
latum letificauit: despatum certi
ficauit: a tepidu inflammauit. Is
ta enim tria in xpi vulneribus in
uenimus. Primo enim tribulati
inueniunt consolatione. Greg. Si
passio xpi ad memoriã reducat:
nichil est adeo durum quod non
equo animo toleretur. Hoc signi
ficatum est Exo. vi. ubi lignum
missum in aquas eas dulcorauit
qd memoria crucis omnes tribu
laciones in dulcedinem conuertit
Augustin. dicit qd si vas cere no
ue vndiqz clausum ponat in mari
aqua que subintrabit in dulce
dinem ouertetur. Istud vas fac
tum de cera noua est corpus xpi
factum de carne virginea: qd vn
diqz fuit clausum. qd nulli vnqz te
ptationi patuit. Sic igitur multo
magis aquas amaras v tribula
tiones nostras in pros v in vul
nera istius vasis id est xpristi mis
sas in dulcedinem ouertent. Ber
nardus. Tua dulcedo xpriste la
pides torrentis dulces stephano
de monstrauit. tua dulcedo laurē
tio craticulam dulcem fecit. Pre
tua dulcedine ibat apostoli gau
dentes a aspectu concilij. Secundo

in xpi vulneribus desperati inueni
unt fidei corroboracionem. In pas
sione enim sua pactum firmauit
per quod omnibus veniam dare
promisit. Pactum enim olim tri
bus modis firmabatur. Aut ma
nuum percussione: aut signi credō
ne: aut aque effusione. De duobus
primis habetur Josue ultimo. De
tercio. Re. iij. Sicut em in aque
effusione nichil de aqua remanz:
nec quantū ad substantiam: nec
quantū ad saporem: sic nec de ill
qui pactum illud frangerent nil
lum debebat vestigiū retineri: nec
remanere. Xpristus enim vt pa
ctum suum nobiscum firmaret qd
omnibus veniam daret: non tñ in
manibus: sed etiam in pedibus: in
latere a in toto corpore fuit passus.
Psal. liij. Propter scelus populi
mei percussit eum. Sicut in cruce exal
tatus. Job. iij. Sicut moyses exal
tauit serpentem in deserto. Eius de
rij. Si exaltatus fuero a terra om
nia traham ab meipsum. Sicut si
cut aqua effusus. quia nichil re
mansit ei: nec animam quia ipsa
in morte disposuit. nec caro. quia
ipsa tota attrita fuit. nec sanguis
quia totum effudit. nec familia.
quia ipsa eum dereliquit. nec ves
tes. quia vestimentis suis eat spo
liatus. Et ideo bene potuit dicere
cum propheta. Psalmista. Sicut
aqua effusus sum. Tercio in xpi
vulneribus frigidum inueniant

inflammationem. Hoc significa-
 tum est Macha ubi dicitur q
 aspera lig aq crassa fuerunt vehe-
 menter accensa. Et que est ista a-
 qua crassa nisi sanguis diuinus
 a dominicus spūs sancti pingue-
 dine pfusus. Quasi ligna aspa-
 a corda nostra arida aspergatur
 continuo inflammant. Istud eti-
 am significatū est Macha ubi
 dicitur q elephantib⁹ ostendēt
 sanguinē vne a mori ad aciuendū
 eos ad preliū. Fructus mori s̄m
 ambrosiū primo est albus. post
 ea rubeus. postea niger. Sic xp̄us
 primo fuit albus a purus in tota
 sua uersatione. rubeus in cruce.
 niger in morte. Om̄ō di sanguis
 nos debet accendere a nostrū affe-
 ctū ad bellum stravitā totaliter
 inflammare.

Domini ca secunda.

Sermo primus

Ego sum pastor bonus
 ac. Joh. x. In p̄ntivi-
 ta null⁹ debet se lauda-
 re nec velle ab aliquo
 laudari. Et ratio est q si cogitet
 tps suum preteritū videbit q ml-
 ta fecit vnde debet dolere. Si futu-
 rū videbit multa vnde debet timē
 Si p̄ns videbit se in multos defec-
 tus ruere pro quib⁹ debet se erube-
 scere a humiliare. Quō igitur hō
 se debet laudare vel laudari velle:
 qui habet causā tantū doloris. fio

ris a rubeus siue humiliatiōis.
 In xp̄o aut sic est. qz de nullo tñl-
 acto qd fecit doluit. qz fuit sc̄ssi-
 mus. De nullo futuro euz timere
 oportuit. qz erat oipotentissimus
 de nullo defectu presenti vicio se
 rutescere debuit. qz erat p̄fectiss⁹
 Si igit⁹ deus petit a nobis laudari.
 hoc nō est p̄pter se: sed p̄pter nos
 Aug⁹ sup p̄s. Laudari se vult de-
 us a hoc vt tu pficias. non vt ille
 sublimetur. Nō em̄ hoc amat qd
 illum augeat: sed qd te ad illum
 p̄ducat. Similiter qñ se laudat:
 hoc nō facit p̄pter se sed p̄pter nos
 Greg. in moral. Deus qui nos p̄-
 hibet ne nos p̄prio ore laudemus
 per scripturas sacras laudes suas
 loquitur. nō qz eis indiget: quia
 proficere laudib⁹ nescit: sed cum
 suam magnitudinē nobis n̄rat
 nrām ad se impericiā subleuat. a
 bona sua loquendo nos edocet. q
 omnino homo nō cognosceret: si
 de se tacere voluisset. Deinde sub-
 dit. Idcirco aut laudes suas indi-
 cat: vt valeamus eum audiētes
 cognoscere: cognoscentes amare.
 amantes sequi. sequētes adipif-
 ci. adipifcentes vero eius visione
 p̄fui. Propter nos vero: non p̄-
 ter se xp̄istus in hoc euangelio
 commendat se dicens. Ego sū pa-
 stor bonus. In isto em̄ euange-
 lio fit mentio de quatuor. scilicet
 de pastore. de mercenario. lupo. a
 de ouibus. Pastor bonus est cri-
 stus ihs. cuius tria ponit signa.

*Deo fit merito in h
 em⁹ sit de Pastore
 m̄dico
 lupo
 ouib⁹*